

ת"פ 52504/10/20 - מדינת ישראל נגד סבאח אבו קרינאת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 52504-10-20 מדינת ישראל נ' אבו קרינאת

בפני כבוד השופט יואל עדן

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ווליד אלבז - פמ"ד

המאשימה

נגד

סבאח אבו קרינאת

ע"י ב"כ עו"ד מאיר נבון

הנאשם

גזר דין

האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש).

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי התגורר הנאשם בפזורה והינו בעל שטח מגודר ובו 2 חממות ומחסן.

החל מתאריך שאינו ידוע למאשימה ועד לתאריך 20.10.20 גידל הנאשם בחממות סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות מסחרית.

לצורך גידול הסם, הצטייד הנאשם, בין היתר במכלי מים, מערכת השקיה, מזמרות, כפפות וחומרי דישון, דאג לטפל בשתילים כנדרש ובין היתר השקה את הסם.

הנאשם גידל כאמור כ - 1,500 שתילים של הסם, במשקל כולל של 135 ק"ג.

בנוסף לכך, במחסן בתוך השטח המגודר של הנאשם, החזיק בשתילים של הסם שתלויים לצורך ייבוש, במשקל כולל של 2.84 ק"ג.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, והורשע בעבירות המפורטות בו. בין הצדדים אין הסכמה עונשית.

הראיות לעונש

2. הנאשם נעדר עבר פלילי, ולא הוגשו ראיות לעונש מטעם מי מהצדדים.

טענות ב"כ המאשימה

3. ב"כ המאשימה מפנה לעובדות כתב האישום המתוקן על פיהן גידל הנאשם בשתי חממות שונות כמות גדולה של שתילי סם, כ- 1,500 שתילים במשקל של 135 ק"ג, ובנוסף החזיק יותר מ- 2.8 ק"ג סמים במחסן.

לטענת ב"כ המאשימה:

המאשימה רואה בשתי העבירות כאירוע פלילי אחד, ותטען למתחם עונש הולם כולל לשתייהן.

הערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם הם אינטרס הציבור במיגור התופעה של גידול וייצור סמים, ושמירה על ערכי החברה.

בשורת פסקי דין הדגיש בית המשפט העליון את הצורך במאבק בעבירות הסמים, עבירות אלו חמורות ומגונות בשל נפיצותן ובשל הנזק הרב שהן טומנות בחובן, והדברים הינם ביתר שאת ביחס לעבירה של ייצור, הכנה והפקה, ובכמות הרבה האמורה בתיק זה, שכן הייצור והגידול הם תחילת שרשרת העבירות ויש לנקוט ביד קשה למיגור התופעה.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה. הנאשם נטל חלק משמעותי בביצוע העבירה, והוא המרכזי והדומיננטי ביותר, הכמות מהווה אינדיקציה לנזק הרב שייגרם מהפצת סמים אלו.

ב"כ המאשימה עותר לקביעת מתחם עונש הולם הכולל מאסר בפועל בין 42 ל- 62 חודשי מאסר, בשים לב לכמות השתילים העצומה שנתפסה, והמשקל הכולל של הסם.

ב"כ המאשימה מפנה לכך ששירות המבחן הגיע למסקנה כי הנאשם אינו מתאים להליך טיפולי, ושירות המבחן ממליץ להטיל ענישה מוחשית וקנס כספי לצד מאסר מותנה משמעותי ומרתיע, וכן התייחס ב"כ המאשימה לכך שבתסקיר

מאוחר יותר הביע הנאשם את רצונו להשתלב בהליך טיפולי, ושירות המבחן המליץ על כך, זאת לאחר שהנאשם הבין את המשמעות של העונש שיוטל עליו, אך ב"כ המאשימה התנגד לבקשה להפניית הנאשם להליך טיפולי מהטעם שבקשה זו הינה רק בשל שיקולים משפטיים, וכי ככל שהנאשם חפץ בהליך טיפולי הוא יוכל לעשותו בין כותלי הכלא.

ב"כ המאשימה עותר למקם את עונשו של הנאשם קרוב לאמצע המתחם המוצע, והפנה לכך שלנאשם אין הרשעות רלבנטיות קודמות, הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, לקח אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי.

ב"כ המאשימה עותר להטלת קנס וטען למתחם קנס בין 40,000 ל - 80,000 ₪ והתבקש למקם את עונשו הנאשם באמצע המתחם, כך שהקנס יהיה משמעותי ויעביר מסר לנאשם ולאחרים, כי אין כדאיות כלכלית בביצוע העבירות, וגם כשמדובר באוכלוסייה שנקלעה למצב כלכלי קשה, עליה להבין שאין כדאיות בביצוע עבירות על מנת להטיב את המצב.

טענות ב"כ הנאשם

4. לטענת ב"כ הנאשם:

יש לבחון את התנהלותו לפני ביצוע העבירה ואשר קרה לאחריה. הנאשם מגדל 13 ילדים, כל פרנסת הבית מוטלת עליו, עד לביצוע העבירה ועד לפרוץ קורונה כלכל את משפחתו בכבוד, עם פרוץ המגפה פוטר מעבודתו, וזאת כאשר היה אמור להשיא את בתו, לא היה לו כסף לכך, ובצר לו ומבלי להצדיק את פנייתו לעבור על החוק, החל ללמוד כיצד מגדלים סמים.

אכן הנאשם היה יכול לפנות בבקשת עזרה למשפחתו, כפי שנכתב בתסקיר, אולם הוא חש בושה לעשות זאת, הנאשם חי חיים נורמטיביים וגדל במשפחה נורמטיבית.

לאחר ביצוע העבירה, לקח הנאשם אחריות עוד במשטרה, וביקש להשתלב בטיפול, שכן הוא חושש לעמוד שוב בפני מצוקה כלכלית גדולה ולפעול כפי שפעל.

צוין כי תחילה נעצר הנאשם עד תום ההליכים, ביום 5.1.21 נעצר באיזוק אלקטרוני, וביום 12.8.21 בוטל האיזוק והנאשם החל להשתלב בתעסוקה, ומאז שחרורו אין כל הפרה.

ביחס לסיכויי השיקום, נטען כי התסקיר שהוגש מעיד על נאשם שלקח אחריות ומודע לחומרת מעשיו, ורצונו להשתלב בטיפול.

בתסקיר הראשון שירות המבחן התרשם שהנאשם מעוניין בטיפול רק על רקע ההליכים הפליליים, ולכן הוא סתם את הגולל על שילובו בטיפול, ובתסקיר השני נאמר שהנאשם רוצה בטיפול ויש לאפשר לו.

אם היה הנאשם נשלח לטיפול, היה סיכוי גדול מאוד לשיקומו, והדבר היה מביא להימנעות מביצוע עבירות נוספות.

ביחס לנזק בפועל, נטען כי הנאשם נתפס טרם הפצת הסם ולכן לא נגרם כל נזק.

בזמן שהיה הנאשם עצור באיזוק היה צריך לשכור דירה, שכן בבית שהוא גר לא ניתן היה לחבר את כל הדרוש לאיזוק, והגם שטרם ביצע העבירה המצב הכלכלי היה רע, הרי שכיום הוא רע מאוד.

לא מדובר בעבריו, הנאשם נעדר דפוסים עבריינים מושרשים, ביצע את העבירה ברגע של לחץ כלכלי כבד, והוא לא יחזור על עבירה כזו. שליחת אדם ללא דפוסים עבריינים לכלא, לתקופה ממושכת כנראה, ללא טיפול, כאשר מבחינת המשפחה אין מי שיפרנס אותה יותר, משמעותה העמקת הבור הכלכלי אליו נקלע, ומצד שני לא ניתנים לו כלים להתמודד עם מצוקות כאלה, והנאשם ייצא מהכלא ויחזור לבור כלכלי כאשר הוא אינו יודע להתמודד עם הדבר הזה.

נטען כי מנימוקי ב"כ המאשימה צריך להטיל את הענישה ברף התחתון של המתחם.

ביחס לקנס, נטען כי אין מי שישלם.

התבקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל - 36 חודשים, ולמקם את הענישה ברף התחתון, זאת בשים לכך שהנאשם היה מעוניין מתחילת ההליך לקבל טיפול ולשקם את חייו.

הנאשם אמר כי הוא מודה, יודע שעשה טעות, ומודה בה, מבקש טיפול, כך שאם יהיו לו קשיים יוכל להתמודד עימם.

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

5. בביצוע העבירות פגע הנאשם בערכים המוגנים ביסודן, והם השמירה על הסדר החברתי, שלטון החוק, שלום הציבור, בריאות הציבור, והצורך למנוע השלכות פליליות וחברתיות.

היקף גידול הסמים המסוכנים והחזקת הסמים המסוכנים הנוספים, הינם כאלו אשר מביאים למסקנה בדבר פגיעה משמעותית בערכים המוגנים.

הנאשם גידל בשתי חממות סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות גדולה ביותר, של כ - 1,500 שתילים, במשקל כולל של 135 ק"ג, ובנוסף במחסן החזיק בשתילים לצורך ייבוש במשקל 2.84 ק"ג.

הנאשם נערך, תכנן והצטייד בצידוד הנדרש, טיפל בשתילים והשקה אותם, ואת חלקם ייבש במחסן.

6. עבירת גידול סמים מסוכנים כמו גם עבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית נושאות בצידן עונש של 20 שנות מאסר, אשר יש בו כדי להצביע על חומרתן, ועל הצורך במלחמה בהן.

הנסיבות של ביצוע העבירות, הן ההיקף והן ההיערכות, ההצטיידות והגידול של הסמים המסוכנים, מעידים על רצון להפצה של סמים מסוכנים בהיקף נרחב.

רבות נפסק לעניין חומרת עבירות הסמים, הצורך במלחמה בהן ונסיגת השיקולים האישיים של העבריין מפני אלו הקשורים בנזק אשר מביאים הסמים. לא אחת נקבע כי יש להילחם בנגע הסמים, ולתת משקל לשיקולי הרתעה וגמול.

ר' ע"פ 6029/06 מ"י נ. שמאי, פד"י נח' (2) 734, רע"פ 4267/05 בוקובזה נ. מ"י (11.5.2005), שם לא קיבל בימ"ש המלצת שירות המבחן תוך הדגשת המאבק בנגע הסמים, ע"פ 7070/03 עמיעד זניד נ. מ"י (3.4.2006), ע"פ 6373/06 מ"י נ. אלנשאמי (6.9.2006), ע"פ 411/04 טטרו נ. מ"י (9.1.2006) וע"פ 3759/03 תמיר נ. מ"י (19.2.2004) שם נקבע כי יש משקל לשיקול ההרתעה ע"מ להזהיר ולהעביר מסר ברור לעבריינים פוטנציאלים.

המאבק בנגע הסמים מתייחס לכל סוגיהם. אפנה בענין זה לע"פ 2000/06 מדינת ישראל נ' ויצמן ואח' (20.7.06) בו נפסק:

"המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעט. העובדה שסמים אלה הפכו אולי נפוצים גם בקרב מי שהעבריינות אינה להם דרך חיים ובעיקר בקרב צעירים אינה צריכה להביא להתייחסות מקלה עם אלה המבקשים לעשות רווח מנפוצות השימוש בסמים אלה ותורמים להגעת הסם אל קהל ה"צרכנים".

עוד לעניין זה ר' ע"פ 407/97 אמויאל יניב נ' מ"י (15.4.1997) בו נפסק: **"המאבק בהפצת הסמים כולל גם הפצתם של סמים קלים יחסית, דוגמת הקנבוס; ולמיותר יהיה לחזור ולהזכיר את המעבר הקל - והטבעי - מצריכתם של סמים קלים לכבדים יותר".**

וכן ע"פ 170/07 ליאור מטיס נ' מ"י (19.11.2007) בו נפסק: **"לרוע המזל, סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריעת הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר, שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה. בבש"פ 442/96 מ"י נ' יריב טולדנו (לא פורסם) אמר השופט מ. חשין כי: "סם מסוכן הוא סם מסוכן גם אם אינו מן הסמים ה"קשים"...".**

ביחס לעבירות גידול סמים מסוכנים, הודגשה חומרת העבירה, ובית המשפט העליון רואה בתפיסה לפיה מדובר ב"סמים קלים", תפיסה "שגויה". ר' ע"פ 2596/18 2656/18 זנזורי נ' מ"י (12.8.2018):

"לפני סיום, ארשום הערת אזהרה לפני הצרכנים והמשתמשים. ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018

(שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

ביחס לחומרת גידול סמים מסוכנים, ושליטת משמעות מקלה למה שמכונה לעיתים "**סמים קלים**", ר' ע"פ 6299/20 **שחר חן נ' מ"י** (4.2.2021):

"לצד האמור, נוכח ניסיונו של ב"כ המערער להיבנות מן האמור בבש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020), ראינו לנכון להעיר הערה, ולהבהיר: פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, קובעת במפורש כי קנאביס הריהו "סם מסוכן" (שם, סעיף 1 והתוספת הראשונה). כך קבע המחוקק. קביעתו זו - היא הדין הנוהג והמחייב. "סחר בסמים הוא סחר בסמים", ותפיסה שלפיה סחר בסמים 'קלים' איננו סחר בסמים מסוכנים - משוללת יסוד; אין לה אחיזה לא בדין המצוי, לא בדין הראוי: "צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

7. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, החומרה והתוצאה, ואינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק. ר' ע"פ 1323/13 **רך חסן ואח' נ' מ"י** (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם. את הפסיקה להלן יש לאבחן בהתייחס לנסיבות כל מקרה.

בע"פ 6299/20 **שחר חן נ' מ"י** (4.2.2021) לעיל, הקים המערער מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה ששכר, בה גידל והפיק כ- 660 שתילים במשקל כולל של 90 ק"ג במשך כ-4 חודשים, ובנוסף נטל חשמל שלא כדין. המערער נעדר עבר פלילי, בן 41, נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים, והמעשה אינו מאפיין את אורחות חייו. נגזר על המערער בבית המשפט המחוזי עונש של 29 חודשי מאסר, **כשהמתחם שנקבע הינו בין 29 ל - 54 חודשי מאסר בפועל**, והמערער חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט העליון.

בע"פ 2596/18 **כפיר זנזורי נ' מ"י** (12.8.2018) - הורשע המערער בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שיבוש מהלכי משפט, וייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים. המערער הקים בסיועו של הנאשם 2 בכתב האישום, ששכר עבורו יחידת גג גדולה - מעבדה לגידול קנבוס. באחת הפעמים, הסיע המערער את הנאשם 3 בכתב האישום ואדם נוסף למעבדה, כשברשות הנאשם 3 סכום של כ- 28,000 ₪ במזומן, עמו התכוון לרכוש סם. בסמוך לאחר מכן, כאשר הגיעו למעבדה שוטרים ובידם צו חיפוש, לא פתחו המערער ונאשם 3 את הדלת, כאשר בינתיים המערער הזהיר את הנאשם 2 בטלפון הסלולרי "**תעלם לכמה ימים**". לאחר שהשוטרים פרצו לדירה, נתפסו במעבדה 137.6 ק"ג נטו של סם

מסוג קנבים (הידרו). **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 36-56 חודשי מאסר, אך בשל הסיכוי הממשי לשיקום, הועמד עונשו של המערער על 26 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 7,000 ₪.** המשיבה ערערה על קולת העונש, והמערער על חומרתו. שני הערעורים נדחו. ביחס לקנס צוין כי הגם שאין התערבות בגובהו, **"יש ממש בטענת המדינה לגבי הקנס הנמוך עד מאוד שהשית בית משפט קמא על המערער"**. ביחס לעביר עצמה נפסק: **"העבירה של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות כה משמעותית, היא עבירה חמורה, וכפי שציין בית משפט קמא, מגמת הענישה ביחס לעבירות אלה היא של החמרה והרתעה. כך, לדוגמה, בע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.2017), דחה בית משפט זה ערעורו של נאשם שגידל סם קנבוס בכמות של כ-87 ק"ג נטו, ובית המשפט המחוזי השית עליו 36 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 40,000 ₪. על אחת כמה וכמה בענייננו, שהכמות גדולה יותר."**

בע"פ 871/20 **אברהם אברג'יל נ' מ"י** (30.3.2020) הורשע המערער בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. המערער הקים והפעיל מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה, לשם כך צייד את הדירה בנורות, מאווררים, מזגנים, שנאים, מסנני פחם, מדי טמפרטורה, דשנים וצינורות השקיה. בדירה נתפסו מאות שתילים שהגיעו למשקל של 80 ק"ג. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, שלפיו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של 27 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם העונש ההולם הנע מ-22 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל**, והשית על המערער 26 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה תוך שצוין כי העונש שהושת על המערער אינו חורג כלל מרף הענישה הנוהג במקרים כגון דא.

בע"פ 5093/17, 5103/17 **לזר בקשט נ' מ"י** (1.1.2018) הורשעו המערערים בעבירות של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן. המערערים קשרו קשר להקמת מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס, ביצעו פעולות רבות לצורך הקמת המעבדה, ובמועדים שונים הנאשמים או מי מטעמם רכשו או שכרו ציוד רב שכלל משאבות מים, מסננים, חומרי דיזון, שנאים, מאווררים, מפוחים, נורות הלוגן ומדי טמפרטורה. הנאשמים או מי מטעמם רכשו שתילי קנבוס רבים אותם גידלו במעבדה שיצרו בקומה השניה ב-7 חדרים שונים שבהם הותקן כל הציוד, וזאת החל מאוקטובר 2015 ועד ליום התפיסה - 22.2.16. במועד זה, נתפסו שתילים במשקל כולל של 131 ק"ג וכן ציוד, חומרי דיזון, סלילי מתכת ועוד, אשר שימשו לצורך גידולו השיטתי של הסם במעבדה והפקתו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם אשר נע בין 30 עד 48 חודשי מאסר בפועל** והשית על המערער בע"פ 5103/17 מאסר בפועל של 34 חודשים וקנס בסך 50,000 ₪ ועל המערער בע"פ 5093/17 מאסר בפועל של 30 חודשים, וקנס של 50,000 ₪. בית המשפט העליון קבע כי לאור העדר העבר הפלילי של הנאשמים, נסיבות אישיות, ונוכח התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינם ועל מנת לעודדם להמשיך בדרך השיקום כפי שמשקף בתסקיר, יש להפחית בעונש המאסר בפועל שהושת על המערערים ב-6 חודשים, כך שתקופת המאסר בפועל שהושתה על המערערים הועמדה על 28 ו-24 חודשים בהתאמה. גובה הקנס לשני המערערים נותר בעינו.

בע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מ"י** (15.11.2018) המערער הורשע, יחד עם שניים אחרים בעבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, והחזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. במסגרת הקשר שכרו שלושה דירה, ובה גידלו סם מסוכן מסוג קנבוס, תוך שחיבלו במונה החשמל של הדירה והתחברו במישרין למערכת החשמל, והחזיקו בדירה שתילי קנבוס במשקל כולל של 92 ק"ג. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בענייניו של המערער נע בין 28 ל-52 חודשי מאסר בפועל**, והשית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, והפעיל מאסר מותנה שהוטל עליו - חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שהוטלו על המבקש 42 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס כספי בסך של 5,000 ש"ח. על רקע שיקולי אחידות הענישה ובהינתן

תסקירים חיוביים בעניינו של המערער, ועל מנת לעודדו להמשיך בדרך השיקומית, העמיד בית המשפט העליון את תקופת המאסר בפועל שירצה המערער על 36 חודשים חלף 42 חודשים.

בע"פ 5807/17, 5963/17 **משה דרחי נ' מ"י** (18.6.2018), הורשע המערער 1 בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, המערער 2 הורשע בעבירות של סיוע לגידול סם מסוכן וסיוע בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ובעבירות של נהיגה בשכרות, בכך שהמערער 1 הקים בסיוע מערער 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בדירה בחזקתו. המעבדה הכילה ציוד טכני רב, לרבות מערכת סינון אוויר שמטרתה למנוע מריח הסם לדלוף החוצה, וכן שתילים, עציצים, חומרי גידול, כלים ייעודיים ועוד. במעבדה נמצאו 76.85 קילוגרם של סם נטו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם 1 הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה וקנס כספי והשית עליו 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מאסרים מותנים וקנס. הערעור נדחה תוך שצוין כי אופן הקמת בית הגידול לסמים מעיד על תכנון מוקדם משמעותי ועל כוונה להרחיב את שרשרת הפצת הסמים, והנזק הפוטנציאלי עשוי היה להיות עצום.

בע"פ 8988/16 **אשר בן סימון נ' מ"י** (8.3.2017), הורשע המערער, בביצוע עבירות ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, סחר והספקת סם מסוכן, ונטילת חשמל במרמה, המערער הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בביתו, והמערער גידל בה 282 שתילים, בכמות כוללת של 87.25 קילוגרם נטו. עוד באותו המועד סיפק המערער לאדם אחר סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות של 5.43 גרם נטו. בית המשפט המחוזי השית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך ₪ 40,000 ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

8. בגידול סמים מסוכנים, קביעת חומרת המעשה בנסיבותיו קשורה במכלול הנסיבות, לרבות התכנון, האמצעים, מספר השתילים ומשקלם, ומכלול הפרטים הקשורים בנסיבות ביצוע העבירה. כל אלו מנחים בבחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים, וקביעת המתחם.

סעיף 40ט(א)(3) לחוק העונשין מתייחס לפוטנציאל הנזק כתוצאה מהעבירה - "**הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירה**". הסמים נתפסו עוד בשלב גידולם ולפני הפצתם, ענינה של הענישה הינו פוטנציאל הנזק אשר יכול היה להיגרם מהפצתם, ועל הענישה להלום את חומרת פוטנציאל הנזק. פוטנציאל הנזק נקבע גם על בסיס מספר השתילים לצד המשקל. המשמעות שיש למספר השתילים הינה רבה, שכן המשקל ענינו נקודת הזמן בו בוצעה התפיסה, ופוטנציאל הנזק יכול להיות גדול יותר אם היו הם גדלים יותר. ר' לעניין זה רע"פ 4512/15 אברהם הרוש נ' מ"י (6.7.2015), בו נפסק כי כלל הנסיבות לרבות מספר השתילים צריך להוות את הבסיס לגזירת העונש. : "**אנו רואים עין בעין עם (בית משפט השלום) (... (כי) אין למשקל הקנבוס משמעות מעבר למה שייחס לה (בית משפט השלום) לאור פוטנציאל הנזק שהיה אמור להיגרם אילו נתפסה המעבדה זמן לא רב לאחר שנתפסה בפועל, דהיינו כחודשיים לאחר הקמתה...ניתן לקבוע, אפוא, כי עונשו של המבקש נגזר, בסופו של יום, על בסיס כלל נסיבות המקרה, ובכללן, אופן הקמת המעבדה; אבזורה של המעבדה; שטחה מתוך שטח המרתף; היקף הייצור; כמות השתילים ומשקל הסם. נסיבות אלו נשקלו לצורך קביעת עונשו של המבקש, ובדין נעשה כן על ידי הערכאות הקודמות**".

9. בחינת נסיבות ביצוע העבירות מביאה כאמור למסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף גבוה. הכמות הגדולה מאוד מסיאה למסקנה כי פוטנציאל הנזק אשר היה צפוי גבוה ביותר.

מדובר בגידול והחזקת כמויות גדולות ביותר של סמים מסוכנים, בשתי חממות וסמים נוספים מוחזקים במחסן, תוך שימוש באמצעים רבים. אין מדובר במעשה רגעי אלא בתכנון וגידול לאורך זמן.

גידול זה מטרתו ברורה, הפצה ורווח כלכלי.

חומרת העבירות בנסיבות ביצוען צריכה לבוא לידי ביטוי בקביעת מתחם העונש ההולם, אשר יבטא את החומרה, ואת המענה העונשי ההולם למידת הפגיעה בערכים המוגנים והפוטנציאל הגדול לנזק.

ב"כ המאשימה עתר למתחם עונש הולם בין 42 ל- 62 חודשי מאסר, וב"כ הנאשם עתר למתחם בין 20 ל- 36 חודשים.

הגם שקביעת המתחם אינה ענין טכני הקשור רק במספר שתילים ומשקלם, הרי שלכמות הגדולה באופן יחסי, שהינה גדולה מכל הכמויות בפסיקה המצוטטת לעיל, יש משמעות.

לאור כל האמור לעיל, אני מוצא את מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם בנסיבות ביצוען ככולל מאסר בפועל הנע בין 40 ל- 60 חודשים.

לעבירות אלו ונסיבות ביצוען והיקפן היבט כלכלי מובהק, ובבסיסן עומד הרצון להפיק רווח, ולפיכך על הענישה לכלול גם רכיב משמעותי של קנס.

נטענו טענות ביחס למצבו הכלכלי של הנאשם, ללא ראיות של ממש. הגם שלא הובאו ראיות לענין זה, נקודת המוצא תהא כי המצב הכלכלי אינו שפיר, לאור ההוצאות אשר היו כרוכות בשכירת מקום לצורך האיזוק, ולאור העולה מהתסקיר.

בקביעת מתחם הקנס יש להביא בשיקולים את היכולת הכלכלית. ייאמר כי אלמלא האמור ביחס למצב הכלכלי, הרי שמתחם הקנס להיקף כה גדול של גידול סמים מסוכנים, צריך היה להיות גבוה יותר.

מכל האמור אני מוצא כי מתחם הקנס בנסיבות ביצוע העבירות ובנסיבותיו של הנאשם נע בין 20,000 ₪ ל- 80,000 ₪.

תסקירי שירות המבחן

10. הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, והוגשו תסקיר ותסקיר משלים, אשר יפורטו אך בחלקם, לאור צנעת הפרט.

בתסקיר הראשון מפורטות נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, בן 47 נשוי ואב ל - 13 ילדים. החל לעבוד מגיל צעיר, ועבד בעבודות עפר כ - 8 שנים, עשה הסבה מקצועית ובהיותו בן 39 הוציא רישיון כמנופאי ועבד בכך במשך 7 שנים, ובעקבות משבר הקורונה מעסיקיו החליטו לסגור את העסק, נאלץ לעזוב את מקום עבודתו, נותר ללא הכנסה וכחודש ימים עבד בבית מלאכה.

הנאשם שלל בפני שירות המבחן כל שימוש בסמים ואלכוהול.

הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירה, ומסר כי אותה עת חווה קשיים כלכליים על רקע פיטוריו, בתו היתה מיועדת להינשא, ולא עלה בידו לסייע לה, לכן החל ללמוד את נושא גידול הסמים דרך האינטרנט, ובשל צורך כספי ביצע את העבירה, ומסר כי נהג בצורה שגויה וחסרת אחריות, שכן היה צריך לשתף את בני משפחתו כי נקלע לקשיים, אך התבייש לעמוד בפניהם, שכן שמו הולך לפניו.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי הוא מבין את ההשלכות למעשיו, והביע רצון להשתלב בטיפול, ולהערכת שירות המבחן רצונו להשתלב בטיפול מונע משיקולים משפטיים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה להציג עצמו באור חיובי נורמטיבי, נמנע מבחינה עצמית מעמיקה, ומצמצם בחומרת מעשיו, העבירה בוצעה על רקע פיתוי כספי כמענה לצרכים כלכליים, והנאשם מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים להתנהגות במצבי פיתוי תוך בחירת פתרונות מתוך ריכוז ותועלת עצמית מידית, מבלי לבחון השפעת מעשיו על עצמו ועל הסביבה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל במסגרת משפחתית אשר כללה דמות אב סמכותית, מנגד, מצא שירות המבחן גורמי סיכון לעבריינות, תוך קושי של הנאשם להפעיל שיקול דעת במצבי דחק, וכי הוא פועל באופן אימפולסיבי לסיפוק צרכיו המידיים כפי שבא לידי ביטוי בעת ביצוע העבירה.

עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מעורה בחברה שולית הנותנת לגיטימציה לעבירות מסוג זה, ושירות המבחן מעריך כי הוא שיתף בטשטוש במעורבותו ובקשריו העבריינים אשר עומדים בבסיס ביצוע העבירה.

מכל האמור, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ על ענישה מוחשית לצד הטלת קנס ומאסר מותנה משמעותי ומרתיע כגורמים המציבים גבולות.

בדיון שהתקיים לאחר קבלת התסקיר הראשון, התבקש לקבל תסקיר נוסף, ולפנים משורת הדין, נשלח הנאשם שוב לשירות המבחן לתסקיר משלים וסופי.

בתסקיר המשלים מיום 13.12.21, חוזר שירות המבחן על התרשמותו כאמור בתסקיר הראשון, והוסיף כי הנאשם חזר

ותיאר כי ביצע את העבירה על רקע קשייו הכלכליים, הוא מודע לחומרת העבירה בגינה הופנה לשירות המבחן, מכיר בכך שבחירותיו משקפות עמדות והתנהלות הדורשות שינוי, ועל כן הוא מעוניין להשתלב בטיפול על מנת לרכוש כלים ומיומנויות אשר יאפשרו לו להתמודד באופן שונה בעתיד עם קשיים ומצוקות, ולפעול אחרת במצבי דחק.

לאור נכונותו ובקשתו של הנאשם להשתלב בטיפול, על מנת לרכוש כלים כאמור, המליץ שירות המבחן על דחייה של 4 חודשים במהלכם ישולב הנאשם בטיפול קבוצתי, בכפוף לרשימת המתנה, ובסיום התקופה יוכל שירות המבחן להעריך את המוטיבציה שלו לטיפול, את שיתוף הפעולה שלו ואת יכולתו להיתרם מטיפול במסגרת שירות המבחן.

בקשה לדחיית הדיון שוב על מנת לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר ולהשתלב בטיפול נדחתה, תוך שנקבע כי לא נמצאה מהתסקיר האחרון נזקקות טיפולית ברמה כזו אשר יש בה כדי להביא לדחייה נוספת ולשליחתו לקבלת תסקיר נוסף, והצדדים טענו לעונש.

הענישה

11. הנאשם יליד 1974 והוא נעדר עבר פלילי.

הנאשם מקבל אחריות על מעשיו, ואומר כי הוא מודע לטעות שעשה.

מחד שירות המבחן מציין כי הנאשם שיתף באופן של טשטוש לגבי קשריו העברייניים, והתרשם כי הנאשם מעורה בחברה שולית הנותנת לגיטימציה לעבירות שכאלו. מנגד, מתרשם שירות המבחן לחיוב מכל הקשור בקבלת האחריות והמודעות לחומרת העבירה.

אמנם הנאשם הביע, כאמור בתסקיר המשלים נכונות לטיפול, אולם אין לראות במי מהתסקירים נזקקות טיפולית המחייבת הליך טיפולי, ומדובר באמירה של הנאשם אשר באה בתסקיר המשלים, ללא אבחון נזקקות של ממש. ככל שלנאשם נזקקות טיפוליות, זו יכולה לקבל מענה גם במהלך המאסר.

היעדר עבר פלילי, ונסיבותיו האישיות של המערער כפי שעולות מהתסקיר, אלו מטים את הכף לקולא, לעבר הרף התחתון של המתחם.

מנגד, עבירות אלו מצריכות מתן משקל להרתעת הרבים ולהרתעת היחיד. זאת ועוד, בעבירות הסמים, בשל חומרתן, נסוגים שיקולים אישיים של העבריין מפני החומרה ושיקולי הענישה האחרים.

לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות אני מוצא כי על הענישה להיות מעל הרף התחתון של המתחם, ומתחת לאמצעיותו,

ויצוין כי ניתן בזה משקל משמעותי לנסיבות האישיות והמשפחתיות של הנאשם.

בקביעת העונש ניתן משקל גם לפרק הזמן בו היה הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני משך כ - 7 חודשים.

אשר לרכיב הקנס, מהשיקולים האמורים, וכן לאור משך המאסר, אני מוצא כי על הקנס להיות קרוב לרף התחתון של המתחם אולם מעליו.

12. אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים. מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 20.10.20 עד 5.1.21.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת סמים מסוג פשע.

קנס - קנס בסך 30,000 ש"ח או מאסר למשך 150 ימים תחתיו; הקנס ישולם ב- 30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 90 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז שבט תשפ"ב, 18 ינואר 2022, במעמד הצדדים.